

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи

Дар'я МАЛЬЧИКОВА

«02» вересня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**

Освітня програма Середня освіта (мова і література англійська)

Спеціальність 014 Середня освіта

Спеціалізація 014.021 Англійська мова і література

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Факультет української й іноземної філології та журналістики

Кафедра англійської філології та світової літератури

імені професора Олега Мішукова

Курс 4

Програму розроблено:

Кіщенко Ю.В., к. пед. н., доценткою кафедри англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова

Поторій Н.В., к. філол. н., доценткою кафедри англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова

Програму розроблено на основі освітньої програми «Середня освіта (мова і література англійська)», затвердженої 30.08.2019 р. Вченою радою Херсонського державного університету.

Деканеса факультету _____ _____

Ірина ГОШТАНАР

Затверджено на засіданні кафедри
англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова
Протокол № 1-в від «29» серпня 2024 р.

Завідувачка кафедри _____ _____ Юлія КІЩЕНКО

Схвалено науково-методичною радою факультету
Протокол №1 від «02» вересня 2024 р.

Голова ради _____

Ірина ГАЙДАЄНКО

Керівниця навчального відділу _____

Вікторія ЯЦЕНКО

ВСТУП

Підготовка у вищій школі повинна дати ґрунтовні знання, закласти основи самовдосконалення майбутнього фахівця. Специфіка навчання вимагає продуманої організації самостійної роботи, яка б забезпечувала успішне оволодіння не тільки теоретичним матеріалом, але й навичками дослідницької роботи, творчої діяльності, вміння застосовувати свої теоретичні знання на практиці. Тому особливого значення набуває такий аспект практичної підготовки здобувачів вищої освіти, як виробнича практика, що передбачає діяльність, пов'язану з профорієнтацією майбутніх абітурієнтів ХДУ.

Виробнича практика здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (мова і література англійська)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта, спеціалізація 014.02 Мова і література проводиться у 8 семестрі і є завершальним етапом практичної підготовки здобувачів.

Тривалість проведення практики – 1 тиждень для денної форми навчання, що дорівнює 1,5 кредитам ЄКТС (45 годин) та 3 тижні для заочної форми навчання, що дорівнює 1,5 кредитам ЄКТС (45 годин).

Базою для проходження виробничої практики є Офіс іншомовної освіти ХДУ.

Навчально-методичне забезпечення здійснює кафедра англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова та Офіс іншомовної освіти.

Форма підсумкового контролю з виробничої практики – диференційований залік.

Структура практичної підготовки

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів ECTS	Форма контролю	Опис, мета
ОК 23	Виробнича практика	1,5	Захист /диф. залік	Поглиблення фахових компетентностей, необхідних для роботи викладача та удосконалення практичних вмінь і навичок, пов'язаних з реалізацією різних методів викладання

1. МЕТА, ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ФОРМАТ ПРАКТИКИ

Метою практики є поглиблення та закріплення теоретичних знань, формування у здобувачів системи умінь і навичок, фахових здібностей на основі сформованої теоретичної й практичної готовності до здійснення професійної діяльності, що необхідно для майбутньої професії в оптимально наближених до роботи за фахом умовах, оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними технологіями навчання.

Основними **завданнями** виробничої практики є:

- 1) удосконалення вмінь і навичок з методики навчання іноземної мови;
- 2) розвиток умінь застосовувати одержані знання під час створення конкретних практичних завдань;
- 3) формування готовності й здатності здобувачів до самоосвіти та саморозвитку в майбутній професійній діяльності;
- 4) формування здатності моделювати зміст навчання, добирати й ефективно використовувати сучасні методики й технології навчання;

5) удосконалення здатності користуватися наявними та створювати (за потреби) нові навчально-методичні матеріали, зокрема електронні освітні ресурси, використовувати цифрові технології в освітньому процесі;

6) удосконалення вмінь ефективно працювати з інформацією: збирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати й інтерпретувати її; цікавитися й користуватися сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями, апаратними та програмними засобами інформатизації в освіті;

7) сприяння профорієнтації майбутніх абітурієнтів ХДУ.

Під час практики в здобувачів вищої освіти формуються, розвиваються, поглиблюються загальні й фахові компетентності.

Практична підготовка може здійснюватися за такими **формами** проходження практики:

- очна;
- онлайн (дистанційна);
- змішана.

2. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТІ

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в основній (базовій) середній школі.

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	ЗК	ФК	ПРН
ОК 23	Виробнича практика	ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	ФК 5. Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності з метою підвищення ефективності освітнього процесу	ПРН 1. Здійснювати аналітичний пошук наукової інформації за критеріями доцільності та достовірності, опрацювання та аналіз професійно-важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій
		ЗК 2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), діяти соціально відповідально та свідомо	ФК 6. Здатність здійснювати професійну діяльність українською та іноземною мовами, спираючись на знання організації мовних систем, законів їх розвитку, сучасних норм їх використання	ПРН 7. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів до конкретних ситуацій професійної діяльності
		ЗК 3. Здатність свідомо визначати цілі власного професійного й особистісного розвитку, організовувати власну діяльність, працювати	ФК 7. Здатність використовувати потенціал полілінгвальної підготовки для ефективного формування предметних	ПРН 8. Здатність застосовувати знання й уміння з теоретичної граматики, теоретичної фонетики, лексикології, стилістики для іншомовного комунікативного

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	ЗК	ФК	ПРН
		автономно та в команді	компетентностей учнів	спілкування англійською мовою
		ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел, у т.ч. іноземною мовою	ФК 8. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії англійської мови, теорії та історії світової літератури та культури у процесі навчання	ПРН 9. Знання мовних норм, соціокультурної ситуації розвитку англійської мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті
		ЗК 5. Здатність застосовувати набуті знання та вміння в практичних ситуаціях	ФК 9. Здатність проводити фахово орієнтовані наукові дослідження	ПРН 11. Здатність працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі
		ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	ФК 10. Обізнаність в комунікативних стратегіях англійської мови та здатність імплементувати їх в освітній процес та у міжкультурному контексті	
		ЗК 7. Здатність до письмової й усної комунікації, що якнайкраще відповідають ситуації професійного і особистісного спілкування засобами іноземної та державної мов		
		ЗК 8. Здатність проводити дослідницьку роботу, визначати цілі та завдання, обирати методи дослідження, аналізувати результати		
		ЗК 9. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми з відповідною аргументацією, генерувати нові ідеї		
		ЗК 10. Здатність критично оцінювати й аналізувати власну освітню та професійну діяльність		

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	ЗК	ФК	ПРН
		ЗК 11. Здатність використовувати цифрові технології та мультимедійні засоби в освітній і професійній діяльності в умовах сучасного інформаційно-комунікаційного освітнього простору		

3. ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Види робіт, форма звітності та оцінювання практики

№	Назва робіт/завдань	Форма звітності (таблиці, графіки, фото-, відео, презентація, тощо)	Кількість балів за виконання робіт/завдань (max)
1	Підготовка презентації на задану тему № 1	Презентація	15
2	Підготовка презентації на задану тему № 2	Презентація	15
3	Розробка тестових завдань № 1	Тестові завдання з ключами	10
4	Розробка тестових завдань № 2	Тестові завдання з ключами	10
Залік			
6	Презентація звіту	Презентація	25
7	Відповіді на питання	Відповіді на питання	25
Загальна кількість балів			100

Примітки:

Загальна кількість балів:

-100 балів відповідно до Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті (наказ 07.09.2020 № 803-Д)

-200 балів (для здобувачів галузі знань 22 Охорона здоров'я - 200 балів) відповідно до Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти спеціальностей галузі знань 22 «Охорона здоров'я» у Херсонському державному університеті (наказ від 31.08.2023

№ 370-Д)

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Базою виробничої практики є сектор Офіс іншомовної освіти відділу міжнародних ініціатив та проєктної діяльності ХДУ. Відповідальними за організацію й виконання програми практики покладено на гаранта освітньої програм та керівників практики від університету, керівників від баз практики. Відповідальність за якість навчально-методичного супроводу практичної підготовки покладено на декана факультету, завідувача кафедри, гаранта освітньої програми.

Основною діяльністю керівника практики є:

- облік відвідування здобувачами протягом терміну практики;
- забезпечення виконання здобувачами програми практики;
- консультування здобувачів щодо підготовки та оформлення звітної документації, особливості оформлення виконаних завдань тощо;

- подання звітної документації;
 - аналізування виконання програм практики й доповіді про її підсумки на засіданні кафедри;
 - складання підсумкового звіту, який подається керівникові практики факультету.
- Здобувачі, які проходять практику за спеціальністю 035 Філологія, зобов'язані:
- до початку практики одержати консультацію щодо оформлення документів (на настановній конференції з практики або в індивідуальному порядку);
 - своєчасно розпочати практику;
 - вивчити й суворо дотримуватись правил безпеки життєдіяльності й виробничої санітарії;
 - у повному обсязі виконати всі завдання програми практики;
 - скласти календарний графік проходження практики та залікових заходів, погодивши його з керівником від бази практики і керівником практики від ХДУ;
 - вести звіт про результати практики та своєчасно подавати його на перевірку;
 - працювати відповідно до внутрішнього розпорядку бази практики;
 - своєчасно оформити всі документи з практики й скласти залік з практики;
 - проходити практику в терміни, визначені наказом по університету.

Етапи практичної підготовки

Виробнича практика включає три етапи:

- 1) настановна конференція
- 2) проходження практики здобувачами вищої освіти відповідно до робочої програми практики
- 3) підсумкова конференція (узагальнення результатів практики)

На першому етапі практики проводиться настановна конференція, на якій завідувач кафедри та керівники розкривають мету та основні завдання практики, знайомлять здобувачів з базами практики, порядком проходження практики, видами робіт, порядком оцінювання, оформлення звітної документації та процедурою контрольного заходу. Здобувачі вищої освіти повинні отримати інструктаж з охорони праці в галузі, ознайомитися з правилами внутрішнього трудового розпорядку підприємства, порядком отримання документації та матеріалів.

На другому етапі здобувачі безпосередньо проходять практику на базі практики, виконуючи всі види робіт відповідно робочої програми.

На третьому етапі відбувається підсумкова конференція, де здобувачі складають залік та узагальнюються результати практики.

Методи навчання

У процесі практичної підготовки використовуються такі методи навчання:

- словесні методи: презентація, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія, виконання ситуаційних вправ та обговорення проблемних ситуацій;
- наочні методи: мультимедійна презентація, демонстрація;
- практичні методи: розв'язання практичних та аналітичних завдань, метод проектування, виконання індивідуальних завдань, тренінг тощо.

Форми і методи контролю:

Контроль діяльності практикантів під час практики складається з поточного і підсумкового. *Поточний контроль* виробничої практики здійснюється керівником практики протягом усього її періоду за такими напрямками:

- дотримання вимог виробничої практики та техніки безпеки;
- активна вмотивована участь в усіх видах діяльності під час практики;
- вчасне, самостійне та якісне виконання здобувачем кожного виду роботи;
- оперативність виправлення недоліків та помилок, вказаних керівником.

Підсумковий контроль здійснюється у спеціально відведений час після завершення проходження практики. Всі здобувачі беруть участь у підсумковій конференції. Здобувачі представляють свої презентації звітів і усно відповідають на запитання. Залік виставляє керівник практики.

5. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Виробнича практика студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і література англійська) є завершальним етапом вивчення дисциплін теоретичного та практичного циклу.

Під час практики здобувачі повинні розвинути свої індивідуальні здібності і закріпити навички професійної підготовки, здобуті впродовж вивчення дисциплін. Здобувачі вищої освіти самостійно добирають додаткові джерела інформації, готують тестові завдання та презентації з відповідних тем, які обговорюються спільно з керівником практики та провідними фахівцями сектору Офіс іншомовної освіти, які надають чіткі методичні рекомендації щодо їх організації та проведення, забезпечують необхідними методичними матеріалами, в тому числі в електронному вигляді.

6. СИСТЕМА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, ФОРМУВАННЯ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ

Таблиця відповідності балів та критеріїв оцінювання здобувачів під час проходження виробничої практики

Підготовка 2-х презентацій	30 (15+15)	30 балів – правильно оформлена презентація, обсяг і структура відповідають вимогам, слайди в достатній кількості, не містять друкарських помилок, текст не перевантажує зображення. Висновки є обґрунтованими, наведено достатню кількість прикладів, дано вичерпні відповіді на запитання. 25 балів – правильно оформлена презентація, обсяг і структура відповідають вимогам, слайди не містять друкарських помилок, однак мають місце окремі недоліки в оформленні. Висновки є обґрунтованими, наведено достатню кількість прикладів, надано окремі неточні відповіді на запитання. 20 балів – перевантаженість тексту на слайдах недотримання вимог щодо обсягу презентації; висновкам бракує обґрунтованості, наведено недостатню кількість прикладів, дано відповіді не на всі запитання. 15 балів – численні випадки недотримання вимог щодо оформлення презентації, обсяг та/або структура роботи не відповідають вимогам. Автор презентації не орієнтується в матеріалах дослідження, відчуває суттєві труднощі під час відповідей на запитання. 10 балів – несвоєчасність надання на перевірку, оформлення не відповідає вимогам.
----------------------------	---------------	--

Розробка 2-х тестових завдань	20 (10+10)	20 балів – правильно оформлені тестові завдання, обсяг і структура відповідають вимогам, не містять граматичних, лексичних, друкарських помилок. 15 балів – правильно оформлені тестові завдання, обсяг і структура відповідають вимогам, завдання не містять помилок, однак мають місце окремі недоліки в оформленні. 10 балів – недотримання вимог щодо обсягу тестових завдань, завданням бракує обґрунтованості, наведено недостатню кількість тестів. 5 балів – численні випадки недотримання вимог щодо оформлення тестових завдань, обсяг та/або структура тестів не відповідають вимогам. 2 бали – несвоєчасність надання на перевірку, оформлення не відповідає вимогам.
-------------------------------	---------------	--

Захист результатів практики на заліку
Критерії оцінювання презентації звіту

Кількість балів	Критерії оцінювання
24-25	Підготовлена презентація виконана на високому технічному рівні, висновки про результати практики висвітлено у повному обсязі і є обґрунтованими. Презентація є особистим твором здобувача, який містить його враження, необхідні приклади, аналіз і самооцінку результатів виробничої практики. Викладення результатів практики має характер розгорнутої обґрунтованої характеристики явища або факту, що описується. До кожного складника здобувач робить власні висновки
18-23	Підготовлена презентація виконана на високому технічному рівні, висновки про результати практики висвітлено у повному обсязі, проте не є обґрунтованими. Презентація є особистим твором здобувача, який містить його враження, необхідні приклади, аналіз і самооцінку результатів виробничої практики. Усі складники висновків мають характер занадто стислої, без наведення достатньої кількості прикладів, характеристики явища або факту, що описується. Для кожного складника здобувач робить власні висновки
10-17	Підготовлена презентація виконана на достатньому технічному рівні, висновки про результати практики висвітлено не у повному обсязі та не є обґрунтованими. Презентація є особистим твором здобувача, який містить його враження і самооцінку результатів виробничої практики. Викладення результатів практики мають характер переліку фактів, якому бракує аналізу, оцінки й ілюстрації прикладами. Для кожного складника здобувач робить власні висновки
1-9	Підготовлена презентація виконана на низькому технічному рівні, висновки про результати практики висвітлено не повністю, не є обґрунтованими. Презентація не є самостійним твором здобувача, не містить ретельного аналізу виконаної роботи, не містить особистої оцінки власних результатів виробничої практики
0	Презентацію звіту не підготовано

Критерії оцінювання відповідей на запитання на заліку

Кількість балів	Критерії оцінювання
24-25	Здобувач дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш, ніж на 95% запитань, проводить узагальнення і висновки
16-23	Здобувач дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш, ніж на 80-95% запитань, проводить узагальнення і висновки
9-15	Здобувач володіє знаннями матеріалу (70-80%), але допускає незначні помилки (1-2 помилки) у формулюванні термінології, дефініцій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді
1-8	Здобувач дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки (3-4 помилки), які виправляє за допомогою викладача
0	Здобувач не готовий відповідати, не володіє матеріалом або був відсутній на заліку

Формування підсумкової оцінки

Сума балів за всі види роботи	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	Задовільно
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу

Здобувач має право оскаржити організацію та результати проходження практики відповідно Порядку оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у ХДУ (наказ від 07.09.2020 № 802-Д), розміщеного за покликанням: <https://ksu24.kspu.edu/s/TanPg>

7. ВИМОГИ ДО ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Звітна документація з виробничої практики складається з таких частин:

- загальні висновки про результати практики здобувача, оформлені згідно з методичними рекомендаціями;
- звіт про результати практики, оформлений згідно вимог, який містить щоденник практики здобувача з датами щодо виконання кожного завдання, відгуки роботи здобувача від керівника від бази практики та від університету;
- документи про виконання залікових видів робіт/завдань (2 комп'ютерні презентації з тем, визначених керівниками практики та 2 самостійно розроблених тести для НМТ) згідно методичних рекомендацій.

Завдання до заліку складаються з таких видів робіт:

- створення та демонстрація презентації звіту (згідно методичних рекомендацій);
- відповіді на запитання до заліку

Оформлення загальних висновків про результати практики

Загальні висновки про результати практики здобувача оформлюється в друкованому вигляді на аркуші А4, 14 шрифтом, інтервал 1,5, вирівнювання по ширині, обсяг – 2-3 сторінки. Документ має містити такі обов'язкові складники:

- загальна характеристика бази практики;
- загальна оцінка проходження практики (якого нового досвіду набуто, які знання поглиблено, які навички й вміння сформовано тощо);
- побажання щодо вдосконалення змісту й умов проходження практики.

Загальні висновки про результати практики мають бути оригінальним твором, виконаним самостійно кожним здобувачем.

8. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Підведення підсумків та узагальнення результатів виробничої практики відбувається на підсумковій конференції (на платформі ZOOM з автентифікацією здобувачів) за участі керівників від університету, представників деканату і членів комісії відповідно до Розпорядження ХДУ «Про затвердження складу комісій для проведення заліку».

Звіт та зазначені в програмі практики документи здобувач подає на рецензування керівнику від університету не пізніше, ніж за три дні контрольного заходу (підсумкової конференції). За результатами практики, здобувачі звітують про виконання програми практики та отримані результати практики (виступ 2-3 хв.), демонструючи розроблені презентації звітів. Звітна презентація погоджується з керівником від університету та може вміщувати фотозвіт, відео, скріншоти, аналіз, висновки результатів виконання завдань програми практики. Здобувачам задаються питання відповідно робочої програми, на які необхідно відповісти.

Оцінювання відбувається з урахуванням положень Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті від 07.09.2020 №803-Д. Керівник практики виставляє здобувачу підсумкову оцінку на підставі сумарної оцінки за всіма напрямками його діяльності під час проходження практики та під час заліку.

Здобувачі мають право оскаржити організацію та результати проходження практики відповідно Порядку оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у ХДУ (наказ від 07.09.2020 № 802-Д).

Оцінка за практику виставляється у відомість обліку успішності та індивідуальний план здобувача за підписом керівника практики. Непроходження або невиконання програми практики вважаться академічною заборгованістю. Здобувач, який не виконав програму практики без поважної причини, відраховується з університету. За умови невиконання здобувачем програми практики з поважної причини університет може дозволити індивідуальний термін проходження практики.

Здобувач, який виконав програму практики, але під час підведення підсумків практики отримав незадовільну оцінку, має право перескласти комісії залік з практики у період ліквідації академічної заборгованості, визначений регламентом університету згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ. Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри.

9. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна

1. Бігич О.Б., Бориско Н.Ф. Методика навчання іноземних мов і культур/ за заг. редакцією С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2018. 590 с.

2. Вишневський О.І. Методика навчання іноземних мов: навчальний посібник. 2-ге вид., переробл. і доп. К.: Знання, 2015. 206 с.
3. Євчук О., Доценко І. Бліц-контроль на уроках англійської мови. 4 клас. Тернопіль: Підручники і посібники, 2019. 64 с.
4. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: Підручник/ Панова Л.С., Андрійко І.Ф., Тезікова С.В. та ін. К.: Видавничий центр «Академія», 2019. 328 с.
5. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник для студентів вищих навчальних закладів/ кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2015. 320 с.
6. Мисечко О.Є. Методика навчання англійської мови у середній школі: навчальний посібник-практикум для студентів. Житомир: Полісся, 2020. 256 с.
7. Професійно-методична підготовка майбутнього вчителя іноземної мови у вищому навчальному закладі: навчально-методичний посібник / За заг. ред. І.В. Самойлюкевич. Житомир: Вид-во ЖДУ імені І. Франка, 2019. 152 с.
9. Morska L. I. Theory and practice of English teaching Methodology. Тернопіль: Астон, 2016. 248 с.

Допоміжна

10. Григор'єва Т.Ю. Формування вмінь усного монологічного мовлення студентів початкового етапу мовного ВНЗ з опорою на різні види наочності. Вісник Житомирського державного університету, 2014.
11. Pentón Herrera L. J., Martínez-Alba G. Social-Emotional Learning in the English Language Classroom: Fostering Growth, Self-care, and Independence. TESOL International Association, 2021.

Інтернет-ресурси

12. Закон України «Про освіту». Електронний ресурс. Законодавство України, 2017. № 38-3. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
13. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки. Київ, 2020. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/>
14. British Council. Learn English. Business English. URL : [Business English | LearnEnglish \(britishcouncil.org\)](https://www.britishcouncil.org/learn-english/business-english)
15. British Council. Teaching English. URL : <https://www.teachingenglish.org.uk/>